
Peiling Afvalinzameling

Inwonerspanel Zeewolde

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 308 48 00
www.ioresearch.nl

Rapportnummer

2023/definitief

Datum

Oktober 2023

Opdrachtgever

Gemeente Zeewolde

Auteurs:

Rosan Nijkamp
Michelle Piksen

Introductie

Aanleiding

Het afval in Zeewolde wordt gescheiden ingezameld. Zo hebben de meeste inwoners aparte bakken voor papier, groente, fruit en tuinafval (GFT) en plastic, blik en drinkpakken (PBD). Het restafval brengen inwoners naar de ondergrondse container. De gemeente Zeewolde wil graag weten hoe inwoners het scheiden van afval ervaren en wat er voor nodig is om afval beter te scheiden.

Methode

De deelnemers aan het onderzoek zijn afkomstig uit het burgerpanel van Zeewolde. Het panel bestaat uit 1.264 panelleden. Dit zijn inwoners van de gemeente Zeewolde die zich hebben aangemeld voor deelname aan online onderzoeken van de gemeente. De panelleden zijn via e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan dit onderzoek. Er is één herinneringsmail gestuurd. De vragenlijst kon worden ingevuld van 15 september tot en met 15 oktober.

Analyse

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en geslacht zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhoudingen in de bevolking van Zeewolde. Groepen die ondervertegenwoordigd zijn, krijgen een groter gewicht, terwijl oververtegenwoordigde groepen een kleiner gewicht krijgen. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele gemeente Zeewolde, wat betreft deze achtergrondkenmerken.

Waar mogelijk bekijken we verschillen tussen leeftijdsgroepen en geslachten. Verschillen benoemen we alleen (in kaders) als deze statistisch significant zijn.

Respons

Voor dit onderzoek zijn alle 1.264 panelleden uitgenodigd, 544 leden hebben de vragenlijst ingevuld, daarnaast hebben 356 inwoners via de open link deelgenomen. Dit is ruim voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Tabel 1: ongewogen respons naar geslacht

Geslacht	Aantal	%
Man	433	48%
Vrouw	461	51%
Onbekend	6	<1%
Totaal	900	100%

Tabel 2: ongewogen respons naar leeftijd

Leeftijdsgroep	Aantal	%
18 t/m 34 jaar	67	7%
35 t/m 49 jaar	134	15%
50 t/m 64 jaar	315	35%
65+	190	21%
Onbekend	194	22%
Totaal	900	100%

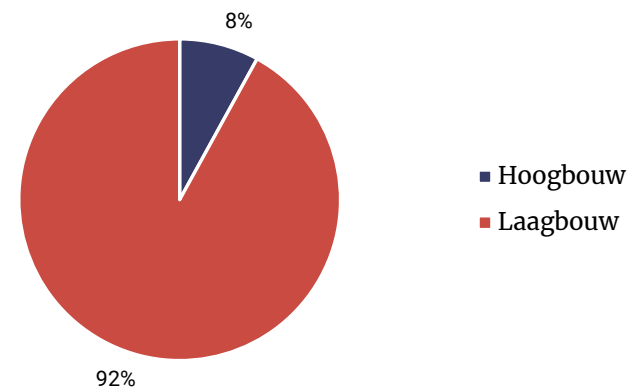

Huidige situatie

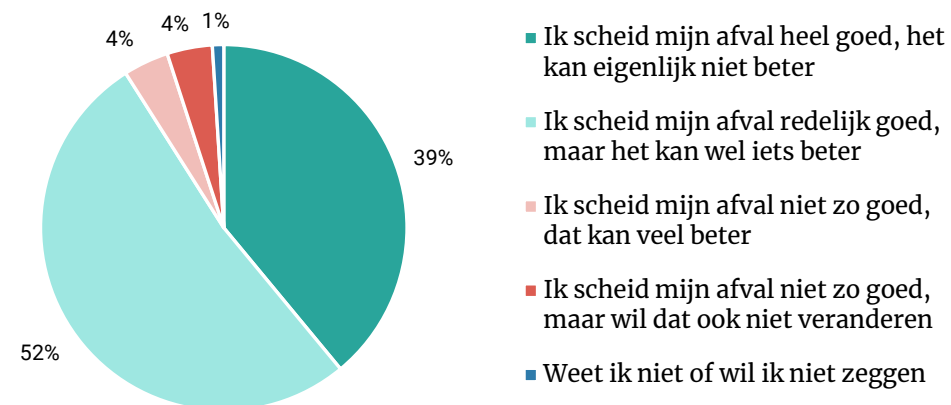
- De ruime meerderheid (92%) van de inwoners woont in laagbouw (zoals 2-onder-1-kap, rijtjeswoning, hoekwoning, vrijstaande woning). Een klein deel (8%) van de inwoners woont daarentegen in hoogbouw (zoals een flat, appartement, maisonnette, bovenwoning). Waar mogelijk zullen verschillen tussen deze twee groepen benoemen.
- Aan de inwoners is gevraagd hoe goed zij hun afval scheiden. Vier op de tien inwoners (39%) geeft aan hun afval heel goed te scheiden. Circa de helft van de inwoners (52%) zegt hun afval redelijk goed te scheiden, maar ook dat het beter kan.
- Acht procent van de inwoners zegt hun afval niet goed te scheiden. De helft van deze groep wil dit ook niet veranderen.

Inwoners van 18-35 jaar geven vaker aan hun afval niet goed te scheiden dan het gemeentelijke gemiddelde (12% vs. 8%).

Figuur 1 – Woont u in hoogbouw of laagbouw?
Basis: iedereen (n = 900).

Figuur 2 – Welke omschrijving past het best bij u?
Basis: iedereen (n = 900).

Redenen om (geen) afval te scheiden

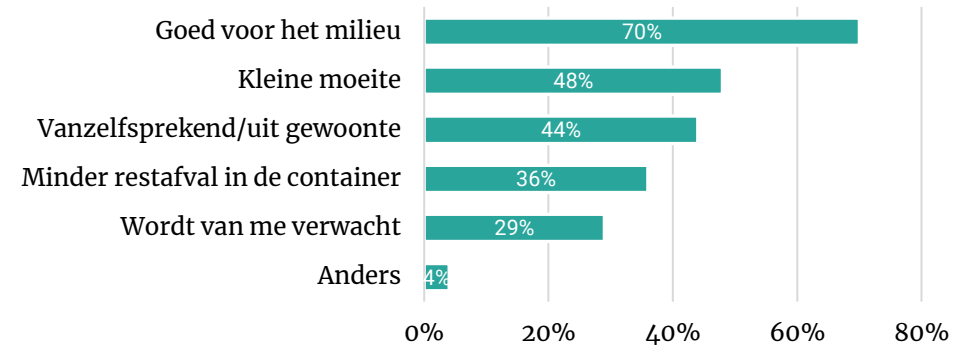
We vroegen aan de inwoners die hun afval goed scheiden, wat voor hen redenen zijn om dit te doen.

- De ruime meerderheid (70%) geeft aan hun afval te scheiden omdat het goed is voor het milieu. Ook geven inwoners vaak aan dat het een kleine moeite is (48%) en dat het voor hen vanzelfsprekend is (44%).
- Inwoners die niet goed hun afval scheiden, geven voornamelijk aan dat zij dit te veel moeite vinden (41%). Ook wordt vaak genoemd dat het te ingewikkeld is (32%) en zij het voordeel er niet van in zien (27%).

Inwoners wonend in hoogbouw zeggen vaker geen mogelijkheden in de buurt om gescheiden afval aan te bieden dan inwoners wonend in laagbouw (46% vs. 1%)

Figuur 3 – Wat zijn voor u redenen om wel afval te scheiden?

Basis: Inwoners die goed hun afval scheiden (n = 841). Meerdere antwoorden mogelijk

Figuur 4 – Wat zijn voor u redenen om geen afval te scheiden?

Basis: inwoners die niet goed hun afval scheiden (n=50). Meerdere antwoorden mogelijk

“Geen afvalbakken voor groen plastic en rest afval”
“Stank en ongedierte in GFT”
“Plastic bak wordt te weinig geleegd”

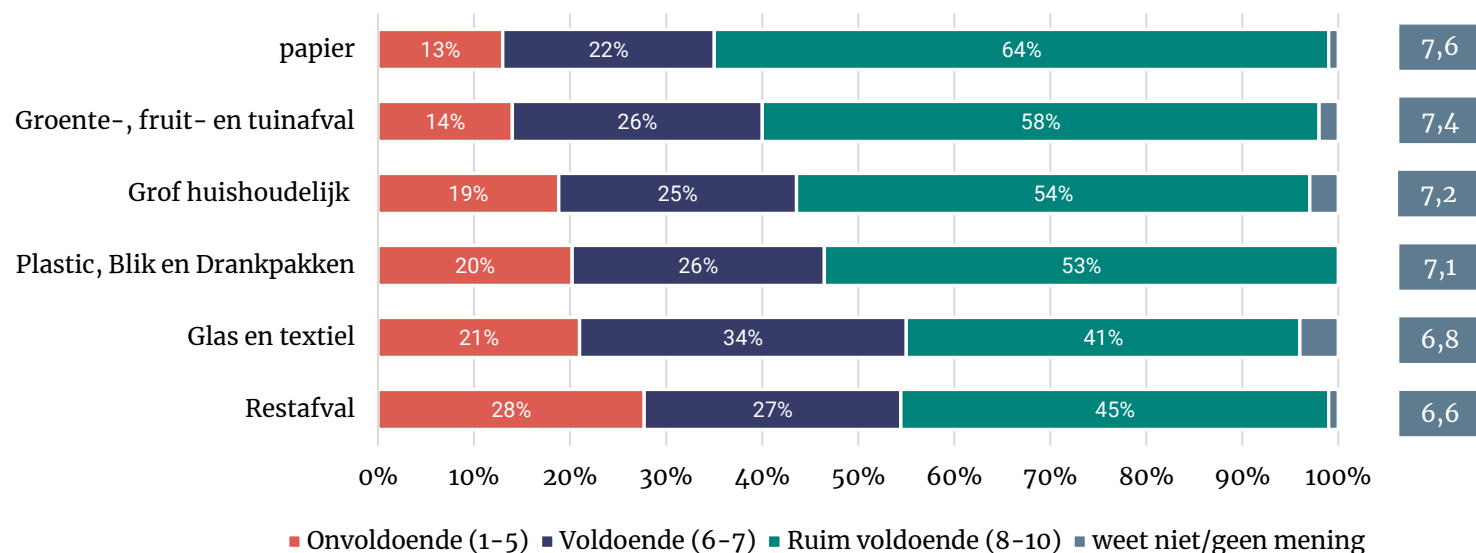
Waardering afvalinzameling

We vroegen inwoners hoe zij de manier van inzamelen van verschillende soorten afval in Zeewolde waarden door middel van een rapportcijfer.

- Inwoners zijn het meest tevreden over de manier van inzamelen van papier. Gemiddeld geven inwoners hier een rapportcijfer van 7,6. Twee derde van de inwoners (64%) geeft hierbij zelf ene 8 of hoger.
- Het minst tevreden zijn inwoners over de manier van inzamelen van het restafval. Ruim een kwart van de inwoners (8%) geef hier een 5 of lager. Gemiddeld geven inwoners alsnog een rapportcijfer 6,6.

42 procent van de inwoners van het centrum geeft een onvoldoende voor het inzamelen van het GFT-afval. Ook geeft deze groep inwoners vaker een onvoldoende voor het inzamelen van papier (23%) en glas en textiel (34%)

Figuur 5 – Welk rapportcijfer geeft u de manier van inzamelen van afval in Zeewolde wanneer het gaat om.. Basis: iedereen (n = 900).

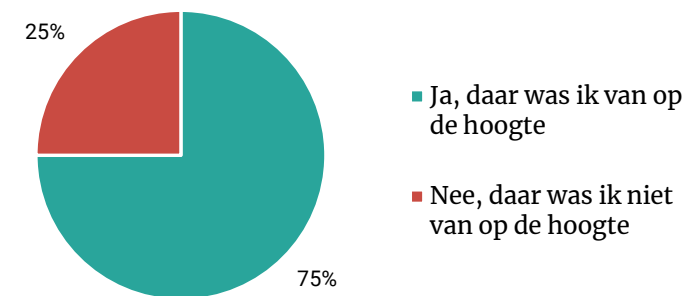

Verminderen restafval

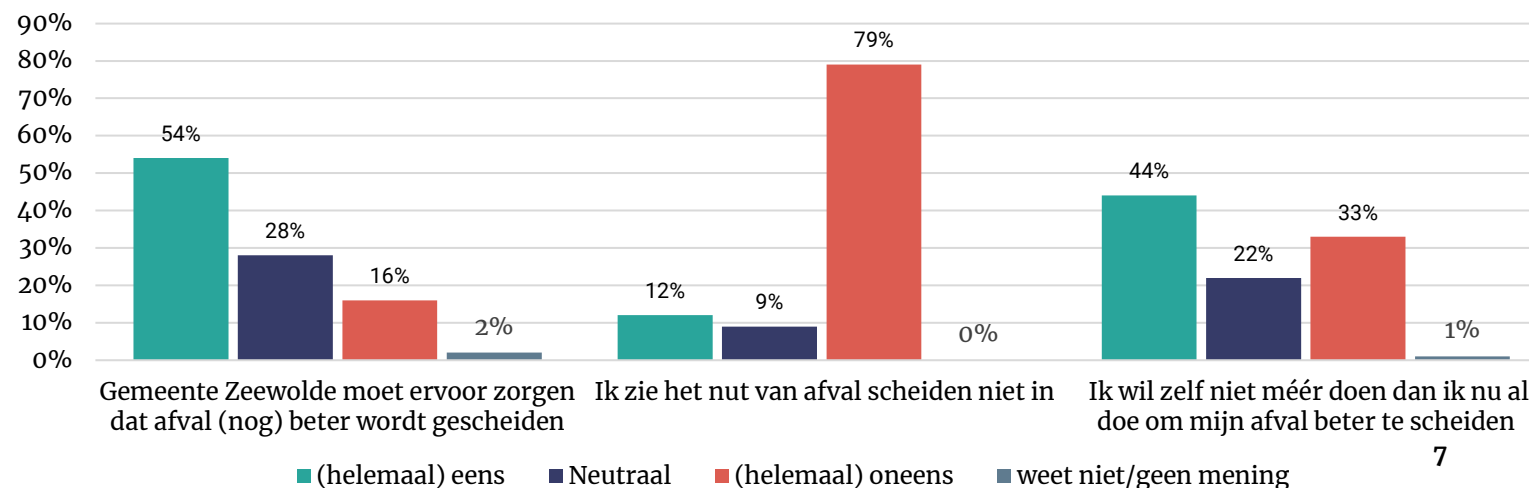
De Rijksoverheid wil de hoeveelheid restafval verminderen en beter recyclen. Het doel voor 2020 was om het restafval terug te brengen naar maximaal 100 kg per inwoner per jaar. Voor 2025 moet dat nog minder zijn. Vorig jaar was er in Zeewolde 144 kg restafval per persoon. Dat is minder dan in eerdere jaren, maar nog te veel volgens de norm van de overheid.

- We vroegen inwoners of zij wisten dat dat gemeente Zeewolde, net als andere gemeenten, het doel heeft minder restafval in te zamelen. Driekwart van de inwoners (75%) geeft hierbij aan hiervan op de hoogte te zijn.
- We legden drie stellingen voor aan de inwoners naar aanleiding van dit doel. Ruim de helft van de inwoners (54%) is het eens met de stelling dat de gemeente ervoor moet zorgen dat afval beter wordt gescheiden. Dit tegenover 16 procent van de inwoners die het hiermee oneens is.
- Vier op de vijf inwoners (79%) geven aan het nut van afval scheiden in te zien. Slecht twaalf procent van de inwoner is het eens met de stelling 'ik zie het nu van afval scheiden niet in'.
- Op de stelling 'Ik wil zelf niet méér doen dan ik nu al doe om mijn afval beter te scheiden' zijn de meningen verdeeld. Iets minder dan de helft van de inwoners (44%) is het hier mee eens. Dit tegenover een derde (33%) van de inwoners die het hier niet mee eens zijn.

Figuur 6 – Wist u dat de gemeente Zeewolde, net als andere gemeenten, het doel heeft minder restafval in te zamelen? Basis: iedereen (n = 900).

Figuur 7 – In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? Basis: iedereen (n = 900).

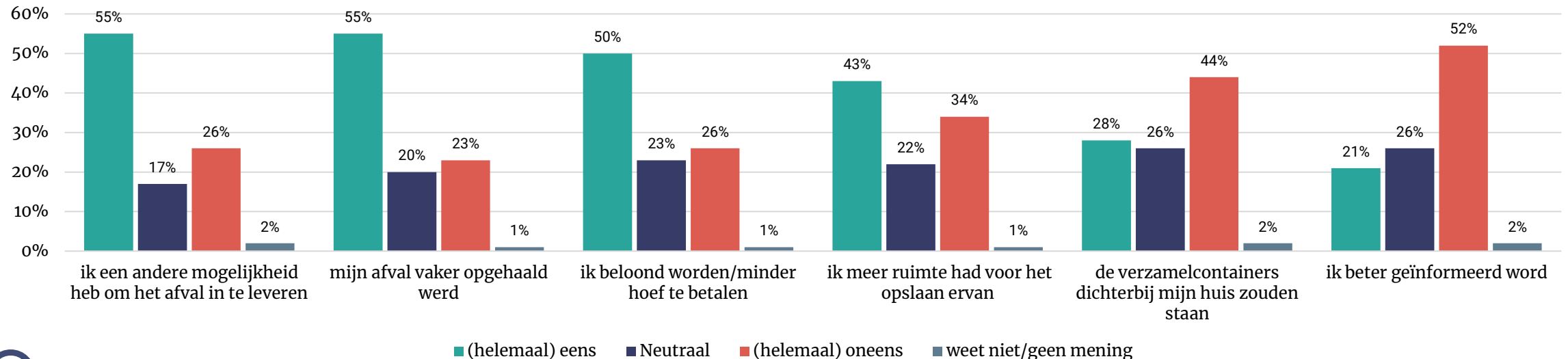
Beter afval scheiden (1)

De inwoners hebben zes stellingen voorgelegd gekregen met de vraag wanneer zij hun afval beter zouden gaan scheiden.

- Ruim de helft van de inwoners (55%) geeft aan dat zij hun afval beter zouden scheiden als zij een andere mogelijkheid hebben om het afval in te leveren. Daarnaast geeft een ongeveer even grote groep aan (55%) dat zij afval beter zouden scheiden als het vaker wordt opgehaald of als zij hiervoor worden beloond en minder hoeven te betalen (50%).
- Inwoners zijn het minst vaak eens met de stelling 'ik zou mijn afval beter scheiden als ik beter geïnformeerd word'. Ruim de helft van de inwoners (52%) is het oneens met deze stelling.

Figuur 8 – In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? Ik zou mijn afval beter scheiden als....

Basis: iedereen (n = 900).

Beter afval scheiden (2)

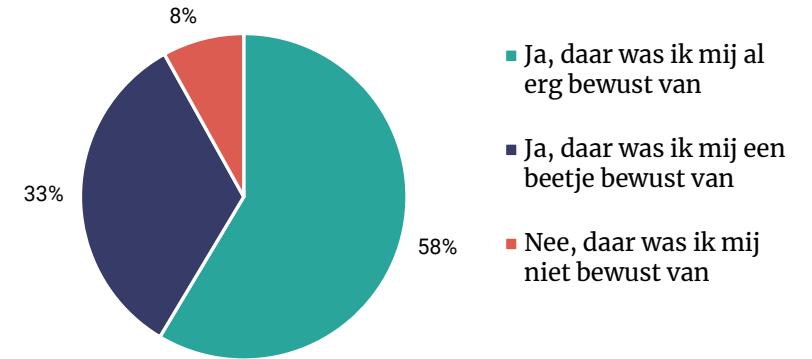
In het restafval zitten nog altijd veel herbruikbare materialen, zoals etensresten en plastic. Wanneer afval goed worden gescheiden en er weinig restafval overblijft, is dit beter voor het milieu.

- We vroegen inwoners of zij zich ervan bewust zijn dat extra stappen moeten worden gezet om afvalscheiding te verbeteren. De meerderheid van de inwoners (58%) geeft aan dat zij zich hier al erg bewust van waren. Een derde van de inwoners (33%) zegt zich hier een beetje bewust van te zijn. Een klein deel van inwoners (8%) was hier niet bewust van.
- Daarnaast vroegen we of inwoners ook bereid zijn om die extra stappen te zetten om afvalscheiding te verbeteren. Hierover zijn de meningen verdeeld. Twee op de vijf inwoners (42%) zegt hier toe bereid te zijn. Veel genoemde argumenten zijn dat beter is voor het milieu en dat het een kleine moeite is.
- Een derde van de inwoners (32%) zegt daarentegen niet bereid te zijn extra stappen te zetten. Inwoners zeggen vaak dat zij al genoeg doen of dat achteraf scheiden volgens hen beter werkt dan scheiden bij de bron.

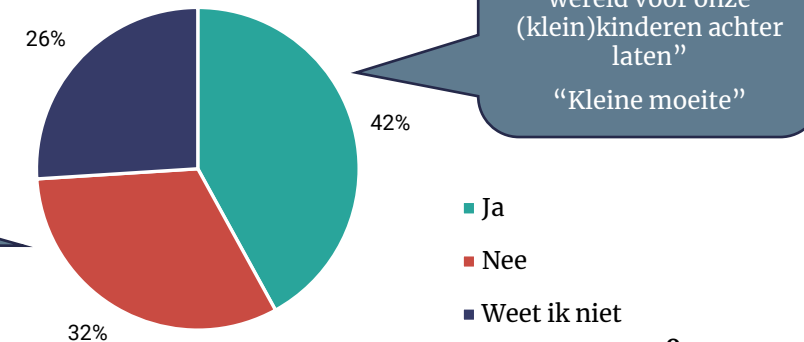
Inwoners van 18-35 jaar geven vaker aan niet bereid te zijn om extra stappen te zetten t.o.v. het gemeentelijke gemiddelde (21% vs. 32%).

“Achteraf scheiden is efficiënter en dus goedkoper”
 “Beter dan ik nu doe kan niet”
 “Dan kost het teveel tijd”
 “Er is meer resultaat te halen bij bedrijven”

Figuur 9 - Bent u zich ervan bewust dat extra stappen moeten worden gezet om afvalscheiding te verbeteren? Basis: iedereen (n = 900).

Figuur 10 - Bent u bereid om die extra stappen te zetten om afvalscheiding te verbeteren? Basis: iedereen (n = 900).

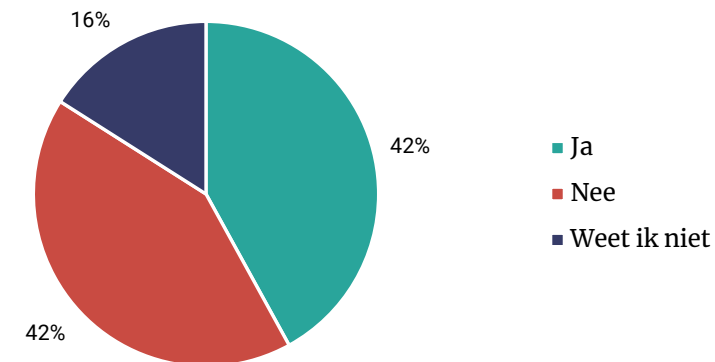
Tarieven afval

In Zeewolde betaalt iedereen evenveel voor afval. Er is alleen een verschil in tarief voor een huishouden met één persoon en een huishouden met meer personen. We vroegen aan inwoners of zij het ermee eens zijn dat iedereen evenveel betaalt voor het afval.

- Vier op de tien inwoners (42%) zeggen het hiermee eens te zijn dat iedereen evenveel betaalt. Veel genoemde argumenten zijn 'dat is wel zo eerlijk', 'gemiddeld genomen klopt het' en 'afval is afval'.
- Een even grote groep (42%) geeft daarentegen aan het hier niet mee eens te zijn. Inwoners zeggen vaak '2 personen zou een apart tarief moeten zijn', 'Grotere huishoudens hebben meer afval,' en 'Ik scheid mijn afval goed en zou dan minder hoeven betalen'
- Daarnaast vroegen we aan de inwoners of zij afval beter zouden scheiden wanneer het tarief om het moment dat zij minder rest afval hebben. Een derde van de inwoners (34%) zegt dat zij dit dan inderdaad zouden doen. Men geeft onder andere aan 'Dan ga je er toch op letten' en 'Een financiële beloning werkt voor mij'.
- De grootste groep inwoners (45%) zegt dat deze maatregel geen effect op hun gedrag zou hebben.

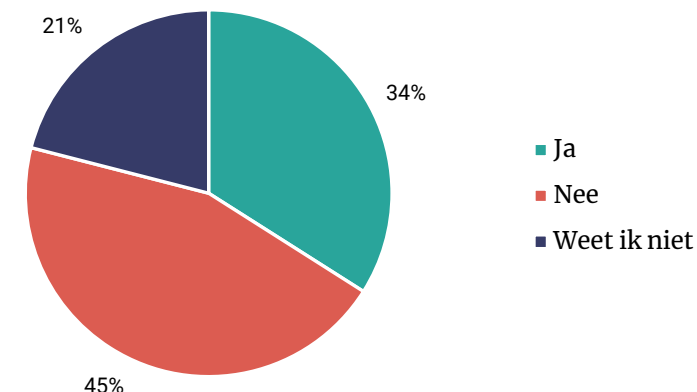
Figuur 11 - Bent u het ermee eens dat iedereen evenveel betaalt voor het afval?
Basis: iedereen (n = 900).

65-plusser zijn het er vaker niet mee eens dat iedereen evenveel betaalt voor het afval dan inwoners van 18-34 jaar (48% vs. 33%).

Figuur 12 - Gaat u afval beter scheiden wanneer het tarief lager wordt als u minder restafval heeft? Basis: iedereen (n = 900).

Voornamelijk jongeren geven aan beter afval te gaan scheiden wanneer het tarief lager wordt (48%).

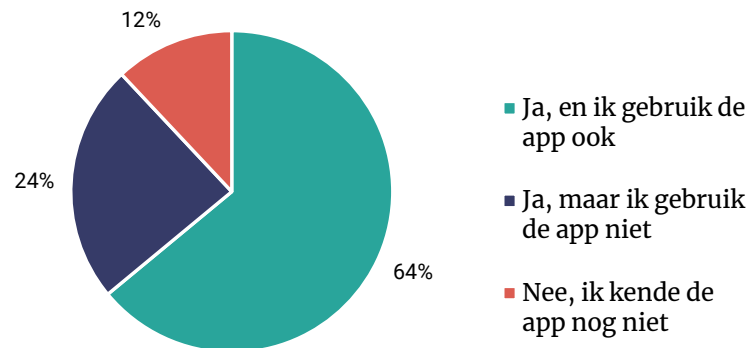
Communicatie over afval scheiden (1)

HVC is de organisatie die de afvalcontainers leegt in de gemeente Zeewolde. HVC heeft een eigen afval-app. Op deze app kunnen inwoners een aantal dingen zien, zoals wanneer het afval opgehaald wordt en waar het afvalbrengrstation is. We vroegen de inwoners of zij deze app kennen.

- Twee derde van de inwoners (64%) kent de HVC afval-app en gebruikt deze ook. Een kwart van de inwoners (24%) zegt de app wel te kennen, maar deze niet te gebruiken. Twaalf procent van de inwoners is niet bekend met de app.
- Daarnaast vroegen we aan inwoners hoe zij informatie over afval scheiden in de gemeente Zeewolde verkrijgen. Inwoners zoeken de informatie voornamelijk online via de website van de gemeente (51%) of via de website van HVC (33%).

Figuur 13 - Bent u bekend met de HVC afval-app?

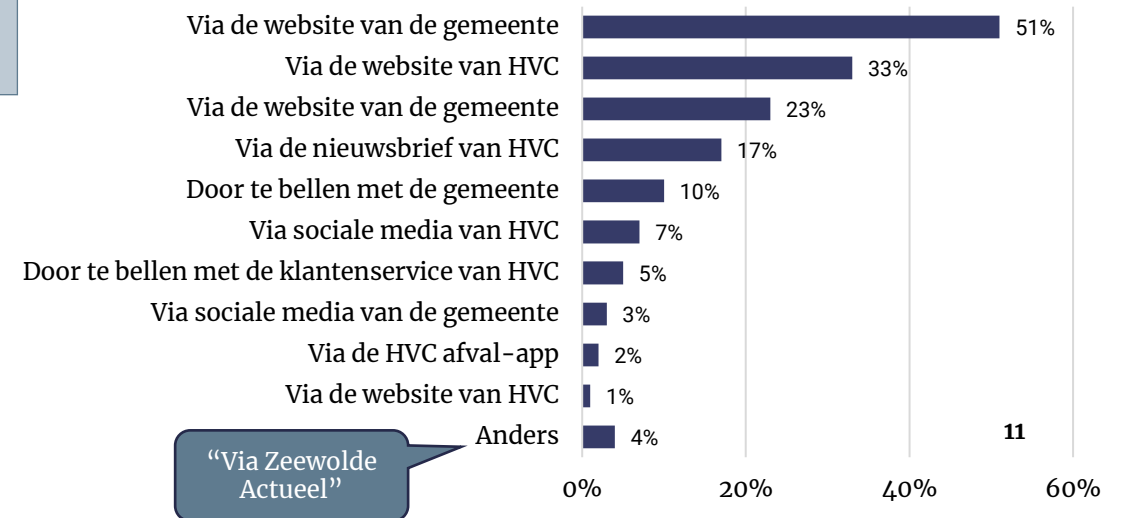
Basis: iedereen (n = 900).

Inwoners van 18-34 jaar gebruiken de HVC-app het minst vaak (46%).

Inwoners wonend in laagbouw maken vaker gebruik van de app dan inwoners wonend in hoogbouw (66% vs. 37%).

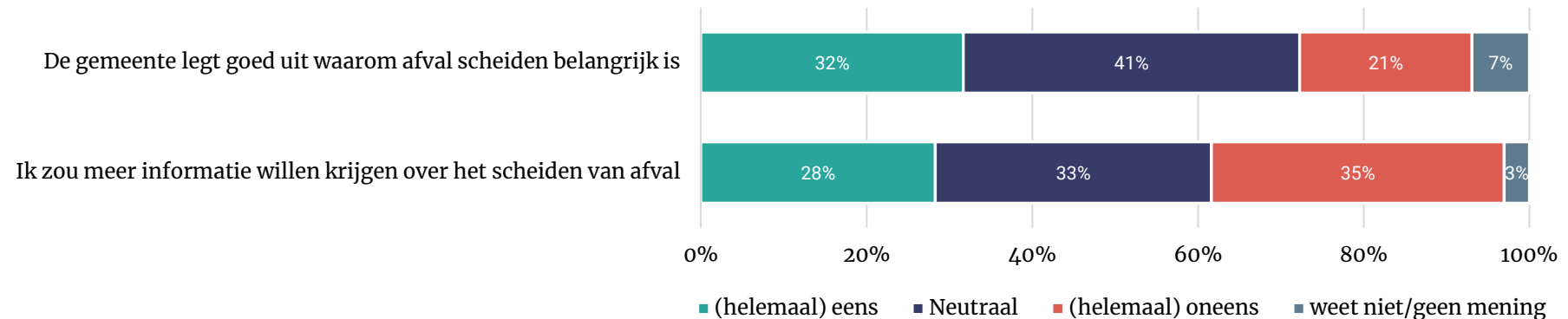
Figuur 14 - Op welke manier krijgt u informatie over afval scheiden in de gemeente Zeewolde? Basis: iedereen (n = 900). Meerdere antwoorden mogelijk.

Communicatie over afval scheiden (2)

- We vroegen aan de inwoners in hoeverre zij het eens zijn met de stelling 'De gemeente legt goed uit waarom afval scheiden belangrijk is'. Een derde van de inwoners (32%) is het hiermee eens. Daarentegen is een vijfde van de inwoners (21%) het niet eens met de stelling. De grootste groep inwoners zegt hierover neutraal te zijn (41%).
- Daarnaast vroegen we de inwoners nog in hoeverre zij het eens zijn met de stelling 'Ik zou meer informatie willen krijgen over het scheiden van afval'. Ook bij deze stelling zijn de meningen sterk verdeeld. Van de inwoners is 28 procent het met deze stelling eens, tegenover 35 procent van de inwoners die het oneens is met de stelling.

Figuur 15 - In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?
Basis: iedereen (n = 900).

Ideeën van inwoners

Tot slot is aan de inwoners van Zeewolde gevraagd of zij nog ideeën hebben over wat hen zou helpen om afval (nog) beter te scheiden.

“Meer voorbeelden van afval welke onder een categorie valt.”

“De vuilstort vaker open houden en veel ruimere openingstijden. Ook in de avond zodat je daar dingen in kunt leveren. Anders belanden al deze spullen bij het rest afval wat niet goed is voor het milieu.”

“Duidelijkere richtlijnen wat waar weggegooid kan worden.”

“Containers gaan heel snel stinken dus het zou in de lente, zomer en herfst vaker geleegd mogen worden anders ben je geneigd om het bij het rest afval te doen omdat deze vaker (bij ons) geleegd wordt.”

“Maak het duidelijker en eenvoudiger”

“Duidelijke informatie blijven verstrekken die voor iedereen begrijpelijk is, over het nut en de noodzaak”

“Meer voorlichting voor mensen die het nóg niet snappen. En vertellen wat er met ons afval gebeurt.”

“Ruimere openingstijden voor het afval breng station en een betere indeling”

“Kliko's vaker legen”

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl